Enligt sändlista

Fastställande av bevarandeplan för Natura 2000-området Nötmyran i Sala kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att upprättad bevarandeplan för Natura 2000-området Nötmyran (SE0250098) i Sala kommun, med tillhörande bilagor, ska ligga till grund för fortsatt arbete med bevarande av de livsmiljöer och arter för vilka en gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas.

Beskrivning av ärendet

Inför omprövningen av vattenkraften, som kommer att ske i enlighet med den nationella planen (NAP), genomför Länsstyrelsen en översyn av bevarandeplanen för de Natura 2000-områden som på något sätt berörs av vattenkraftsverksamhet.

I syfte att underlätta omprövningen av vattenkraften har bevarandeplanen uppdaterats med en fördjupad beskrivning av bevarandemål för samtliga utpekade naturtyper som bedöms ha en koppling till vattenkraft (bilaga 2). Ytterligare en bilaga (bilaga 3) har inkluderats för att visualisera höjdförhållandet i Natura 2000-området och därigenom sannolikheten att en markyta översvämmas vid olika vattenstånd i Svartån. Samtliga naturtyper och arter som ingår i Natura 2000-området har uppdaterats med avseende på utbredning och bevarandestatus. Detta har resulterat i att några fåglar nu, till skillnad från tidigare plan, bedöms ha god bevarandestatus. För att underlätta dispens- och prövningsärenden har bevarandeplanen på ett tydligare sätt än tidigare beskrivit skötselåtgärder, hotbilder och bevarandeåtgärder för att stärka områdets naturtyper och arter.

Bevarandeplanen har en viktig funktion som hjälp för fortsatt bevarande av naturvärdena i Natura 2000-området, och som underlag vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Det är därför viktigt att alla som är berörda av markskötseln eller en tillståndsprövning, såsom fastighetsägare, delägare i samfälligheter och innehavare av särskild rättighet, har tagit del av innehållet.

Förslaget till bevarandeplan med tillhörande naturtypskarta remitterades i maj 2025 till berörda markägare och myndigheter.

Ingen erinran eller önskan om förtydliganden har inkommit.

Bestämmelser som beslutet grundas på

För varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan (17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.). Bevarandeplanerna är det verktyg som Sverige infört för att säkerställa att Natura 2000-områdenas naturvärden bevaras i enlighet med EU:s art- och habitatdirektiv. Bevarandeplanerna innehåller bland annat beskrivningar av bevarandesyftet, vilka värden (naturtyper och arter) som finns i områdena, samt vilka åtgärder som är nödvändiga för att bevara dessa. Syftet med bevarandeplanerna är att utgöra ett underlag vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken, samt att utgöra ett underlag för hur Länsstyrelsen och andra berörda myndigheter ska arbeta med bevarande av de naturtyper och arter som ingår i Natura 2000.

Bevarandeplanen medför inga nya regler med direkt rättsverkan för någon part, och kan därför inte överklagas.

Information

Bevarandeplanen kommer att göras tillgänglig på Naturvårdsverkets webbplats Skyddad natur (http://skyddadnatur.naturvardsverket.se). Bevarandeplanen kommer att ändras när det framkommer ny kunskap om naturtyper och arter i Natura 2000-området.

Bevarandeplanen har en viktig funktion som hjälp för fortsatt bevarande av naturvärdena i Natura 2000-området, och som underlag vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Det är därför viktigt att alla som är berörda av markskötseln eller en tillståndsprövning har tagit del av innehållet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Mårten Berglind med naturvårdshandläggare Mårten Gustafsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Carl Hanson och naturvårdshandläggare Susanna Hansen medverkat.

Bilaga

Bevarandeplan för Natura 2000-området Nötmyran med tillhörande bilagor.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bevarandeplan för Natura 2000-området Nötmyran

NATURA 2000

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Innehåll

BEVARANDEPLAN FÖR NATURA 2000-OMRÅDET NÖTMYRAN 1

Vad är Natura 2000? 3

Bevarandeplan 3

Tillståndsplikt och samråd 3

Exempel på annan lagstiftning för området 4

Grunduppgifter om Nötmyran 6

Områdets bevarandevärden 6

Områdesbeskrivning 6

Bevarandesyfte 7

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet 8

Ingående arter enligt fågeldirektivet 8

Naturtyper och bevarandemål 8

Mindre vattendrag (3260) 8

Fuktängar (6410) 11

Trädklädd betesmark (9070) 13

Arternas ekologiska krav och bevarandemål 15

Sångsvan (*Cygnus cygnus*) 15

Kornknarr (*Crex crex*) 15

Trana (*Grus grus*) 16

Brushane (*Philomachus pugnax*) och Grönbena (*Tringa glareola*) 16

Dubbelbeckasin (*Gallinago media*) 17

Storspov (*Numenius arquata)* 17

Exempel på hot mot fåglarna 18

Bedömt bevarandetillstånd 19

Bevarandeåtgärder 19

Uppföljning 21

Referenser 21

Bilagor 22

Vad är Natura 2000?

Länderna inom EU samarbetar för att bevara det europeiska växt- och djurlivet för framtida generationer, genom att bygga upp ett så kallat ekologiskt nätverk av naturområden som kallas Natura 2000. Arbetet grundas på två EU-direktiv, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU-direktiven bestämda naturtyper och arter.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning (17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.). Detta görs i en särskild bevarandeplan. I planen ska finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets naturtyper och arter samt behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. Informationen i bevarandeplanen ska underlätta tillståndsprövningar enligt miljöbalken samt utgöra ett stöd för förvaltningen av området. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel beslut om naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för det enskilda området kan skilja sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från de faktiskt förekommande naturtyperna och arterna, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar i området ändras.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs, enligt 7 kap 28 a § miljöbalken, tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Även verksamheter eller åtgärder utanför ett Natura 2000-område omfattas av tillståndsplikt, om de på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området. Så kan till exempel byggnation av väg eller hus,

avverkningar i eller i omedelbar närhet av ett Natura 2000-område samt alla åtgärder som kan påverka hydrologin i området, vara tillståndspliktiga. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka miljön i ett område, bör man samråda med Länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska man i stället samråda med Skogsstyrelsen innan åtgärden påbörjas.

Tillstånd krävs inte för skötsel- eller förvaltningsåtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området, eller för verksamheter som påbörjats före och pågick den 1 juli 2001. Förändringar av sådana verksamheter kan däremot vara tillståndspliktiga.

Om ett nekat tillstånd innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras, har verksamhetsutövaren rätt till ersättning.

Exempel på annan lagstiftning för området

Natura 2000-området Nötmyran berörs även av annan lagstiftning. Här nedan listas några regelverk inom natur och miljö, som styr vad man får göra i området.

- Området är samrådsområde enligt förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
- Delar av objektet berörs av strandskydd, som omfattar land- och vattenområdet intill 100 eller 300 m (insjöar) resp. 25 m (vattendrag) från strandlinjen (7 kap 13–18 § miljöbalken).
- Det råder förbud mot markavvattning i Svartåområdet (11 kap miljöbalken).
- Det krävs tillstånd för att sätta ut fisk i sjöar enligt 2 kap 16 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.
- Samtliga fåglar är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845), vilket innebär att det är förbjudet att fånga eller döda fåglar, störa fåglar, särskilt under deras parnings-, uppfödnings-, övervintrings- och flyttperioder, och förstöra eller samla in ägg. Det är även förbjudet att skada eller förstöra fåglarnas fortplantningsområden eller viloplatser. Skyddet mot störning gäller på populationsnivå, vilket innebär att det är först när en störning riskerar en minskning av populationen, inte skada på enskilda individer, som förbudet gäller. För ovanliga arter innebär det dock i praktiken ett individskydd.
- Samtliga fladdermöss och vissa groddjur är skyddade enligt 4 a § artskyddsförordningen, vilket innebär att det är förbjudet att fånga eller döda djur, störa djur, särskilt under djurens parnings-,

uppfödnings-, övervintrings- och flyttningsperioder och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

- Enligt terrängkörningslagen (1975:1313) är körning i terräng med motorfordon för annat ändamål än jord- eller skogsbruk förbjuden på barmark, samt på snötäckt mark om det inte är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skogen eller marken.

Grunduppgifter om Nötmyran

Områdeskod	SE0250098
Areal	394,9 ha
Kommun	Sala
Lägesbeskrivning	Strax öster om Västerfärnebo
Ägandeförhållanden	Privat och statligt
Områdestyp	Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet 1997 och fågeldirektivet 1996
Nuvarande skyddsform (utöver Natura 2000)	Samrådsområde med samrådsplikt för vissa verksamheter. Området omfattas till största delen av EU:s miljöersättningar.

Översiktskarta framgår av bilaga 1.

Områdets bevarandevärden

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området utgörs av en av landets största sammanhängande och hävdade våtängar tillhörande byarna Islingby, Ösby och Hedbo. Här har det sedan en lång tid tillbaka bedrivits ett omfattande sidvallsängsbruk och hävdkontinuiteten har, med undantag för en kortare period vid mitten av 1980-talet, i princip varit obruten på större delen av området. Idag hävdas över 300 ha fuktängar i området genom årlig slåtter eller bete, men slåttern står för den största delen av hävden. Delar av området har tidigare varit igenvuxna med ung björksumpskog på grund av bristande hävd, men stora delar är nu under restaurering och håller på att utvecklas till fuktängar igen.

Svartån rinner genom området och bitvis finns en välutvecklad meandring. Området översvämmas till stor del normala vårar då nivån i Svartån stiger. Detta ger tillsammans med den kontinuerliga slåttern förutsättningar för en speciell flora och inte minst goda rast- och häckförutsättningar för många fågelarter. Varje år under vårflyttningen rastar stora mängder änder, gäss och vadare på de översvämmade markerna. Området har även goda naturgivna förutsättningar att hysa en rik fladdermusfauna, i synnerhet i anslutning till vattendragen, de översvämmade ängarna och de äldre byggnaderna.

I området står ett flertal ängslador kvar som ger området en speciell karaktär och som vittnar om forna tider då gräset slogs med lie och lades

i ladorna. Sedan hämtades det med släde under vintern. Flera av ladorna har på senare tid restaurerats med hjälp av medel från Riksantikvarieämbetet. Smäcken kallas den broövergång som byggdes över Svartån för att binda ihop kyrkstigen mellan Hedbo och Västerfärnebo kyrka.

I bilaga 3 finns en karta över Natura 2000-området, som visualiserar markernas höjd över havet utifrån laserscanningsdata från 2021 (Lantmäteriet). Höjddata har jämförts med vattenståndsmätningar som Länsstyrelsen utförde kring sjön samma år, och kartan ger därför en bild av sannolikheten att en markyta översvämmas vid olika vattenstånd i Svartån. Den mörkaste blå färgen visar sjön vid normalvattenstånd, medan orange och klarröd färg anger de ytor som troligen brukar översvämmas då vattnet står som högst ett normalår. Mörkröda och violetta ytor är sådana som sannolikt sällan översvämmas, och ofärgade ytor översvämmas aldrig.

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s art- och habitat-direktiv eller fågeldirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området och som ingår i dessa direktiv.

Prioriterade bevarandevärden

Vid målkonflikter ska naturvärden knutna till områdets hävdpräglade fuktängar prioriteras före övriga naturvärden.

Motivering

Till Nötmyrans hävdade fuktängar kan knytas en mångfald av häckande, rastande och födosökande fåglar, fladdermöss samt ett rikt insektsliv. Även en välutvecklad kärlväxtflora präglad av bete eller slåtter finns. Dessa naturvärden är i hög grad beroende av en kontinuerlig hävd i form av bete eller slåtter.

Prioriterade bevarandeåtgärder

För att säkerställa att den utpekade Natura 2000-naturtypen och arterna bevaras är det nödvändigt att naturvårdande skötselåtgärder i form av bete/slåtter genomförs årligen.

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Tabellen visar de naturtyper som förekommer i området, deras areella utbredning (areal enligt regeringsbeslut inom parentes) samt bevarandetillstånd. Naturtypernas ungefärliga utbredning framgår av bilaga 1. * Prioriterad naturtyp.

Kod	Naturtyp	Areal (ha)	Bevarandetillstånd
3260	Mindre vattendrag	8,5	Ogynnsam
6410	Fuktängar (Fuktängar med blåtåtel eller starr)	351,3 (351,5)	Gynnsam
9070	Trädklädd betesmark	0,8	Gynnsam

Ingående arter enligt fågeldirektivet

Tabell 2. De fågelarter enligt fågeldirektivets bilaga 1 som förekommer i området samt arternas bevarandetillstånd**.**

Kod	Art	Bevarandetillstånd
A038	Sångsvan	Gynnsam
A122	Kornknarr	Gynnsam
A127	Trana	Gynnsam
A151	Brushane	Osäker
A154	Dubbelbeckasin	Gynnsam
A160	Storspov	Gynnsam
A166	Grönbena	Osäker

Naturtyper och bevarandemål

Mindre vattendrag (3260)

Definition av naturtyp

Små till medelstora naturliga vattendrag eller delar av vattendrag i flacka landskap samt i skogs och bergslandskap. Naturliga vattenståndsvariationer och skiftande vattendynamik skapar en variation av strandmiljöer och bottnar med förutsättningar för hög biologisk mångfald. Vattendragen har en vegetation med inslag av flytblads, undervattensväxter och/eller akvatiska mossor.

Naturtypen kan delas upp i två undergrupper, en ”flytbladstyp” och en ”mosstyp”. ”Flytbladstypen” utgör hela eller delar av vattendrag i

jordbrukslandskap eller andra flacka delar av avrinningsområdet. Dessa vattendrag är mer eller mindre lugnflytande, relativt öppna (solbelysta) och har ofta ett relativt näringsrikt sediment. ”Mosstypen” utgör naturliga vattendrag med förekomst av olika arter vattenmossa (t ex *Fontinalis spp*) och annan karaktäristisk vegetation. Även dessa vattendrag kan i delar vara öppna och solbelysta, men har generellt mer strömmande vatten och steniga bottnar.

Naturtypen omfattar vattendrag av strömordning mindre än 4 och/eller en årsmedelvattenföring lägre än 20 m^3/s. Naturtypen avgränsas mot land av medelhögvattenlinjen.

Vattendragen inom naturtypen bör ej vara avsevärt påverkad av eutrofiering eller försurning. Den fysiska påverkan i huvuddelen av vattendragets sträckning bör, för att klassas som naturtyp, vara begränsad.

Beskrivning av naturtypen i området

Uppströms om Natura 2000-området Nötmyran rinner Svartån ut från Hörendesjön. Därefter fortsätter den nedströms genom ett mycket platt landskap som domineras av jordbruk. När Svartån når Nötmyran har vattenhastigheten avtagit och blivit lugnflytande eller helt stillastående. Den här delen av Svartån har vattenfluktuationer som regelbundet leder till att fuktängar översvämmas i samband med högflödessituationer. Detta gynnar bland annat många fåglar som är knutna till naturtypen.

Inom Nötmyran är Svartån cirka 10 meter bred och lugnflytande. Vattendjupet är i genomsnitt 2 meter. Bottensubstratet består till övervägande del av mjuka bottnar av lera som är överlagrade med fint och grovt organiskt material. Vanligt förekommande vattenväxter är till exempel gul näckros, löktåg, starr, gäddnate, jättegröe och igelknopp.

Närområdet längs Svartåns fåra karakteriseras av att vara öppet och solbelyst. Delar av fåran är påverkad av människan genom rensning. Vattenståndet i Nötmyran påverkas av reglering genom en uppströms belägen damm i Hörendesjöns utlopp. Vattenståndet påverkas även av reglering vid två dammar i Prästhytteån som rinner ut i Svartån uppströms Nötmyran.

Svartåns fåra är en vattenförekomst inom vattenförvaltningsarbetet som kallas ”*Svartån: mellan Fläcksjön och mynningen av Prästhytteån*”. Den ekologiska statusen i vattenförekomsten har bedömts som måttlig. Bedömningen är baserad på resultat från undersökningar av fisk och näringsämnen.

Nötmyrans vatten är påtagligt påverkat av en allt för hög tillförsel av näringsämnen, vilken lett till att vattendraget är klassat som övergött. Bedömningen baserar sig på undersökningar av totalfosfor där de

uppmätta halterna ligger kring 60 µg totalfosfor/l.

Bevarandemål för naturtypen

Vattendraget ska ha ett naturligt flöde, med opåverkad flödesdynamik, där vattennivåerna regelbundet översvämmar de omgivande strandängarna. Naturliga processer som erosion och sedimentation ska ske. Vattendragets struktur och botten ska i stort sett vara naturliga och inte påverkas av dikning, rätning eller rensning. Det ska inte finnas några hinder för vattnets rörelse upp- eller nedströms Nötmyran. Tillförseln av näringsämnen ska inte orsaka övergödning i vattendraget. Vattendraget ska ha en naturlig artsammansättning utan inblandning av främmande arter.

I bilaga 2 finns en fördjupad beskrivning av naturtypens bevarandemål.

Skötselåtgärder för naturtypen

Skötselbehov i själva vattendraget saknas, däremot behöver åtgärder vidtas i vattendragets anslutning, se kapitlet om bevarandeåtgärder.

Exempel på hot mot naturtypen

Här listas olika typer av hot som i det här området bedömts som mest relevanta för naturtypen.

- **Läckage av näringsämnen från jordbruksmark och enskilda avlopp**
  Läckage av näringsämnen påverkar bevarandestatusen hos livsmiljön negativt genom att det leder till eutrofiering (övergödning) av vattenmiljöerna.
- **Växtodling och rensning i strandnära områden och vattendrag**
  Växtodling i strandzonen samt dikning, rätning eller rensning kring vattendraget ökar risken för erosion, vilket medför att det blir ökade mängder lerpartiklar i vattnet. Detta leder till ökade belastning av fosfor och igenväxning av vattenmiljöer vilket skadar både naturmiljöer och arter.
- **Vandringshinder för vattenlevande djur**
  Inom Svartåns avrinningsområde finns flera dammar som utgör vandringshinder för fisk och övriga vattenlevande djur.
- **Utsläpp eller läckage av föroreningar, miljögifter och metaller**
  Utsläpp från punktkällor i hela Svartåns vattensystem ökar risken för negativa vattenkemiska förändringar. Punktkällorna kan till exempel utgöras av avlopp, industri, täkt eller annan verksamhet.
- **Förändring av områdets hydrologi och vattenståndsfluktuation**
  Fuktängarna är beroende av en intakt hydrologi och en regelbunden översvämning av Svartån. En förändring i hydrologin och vattenståndsfluktuationen förändrar livsmiljön för rastande fåglar och kan även leda till ökad igenväxning av strandkanterna. Det är därför viktigt att åtgärder som sker i och utanför området bedrivs på

ett sådant sätt att de inte påverkar hydrologin eller översvämningarna i området negativt. Den verksamhet som har störst negativ påverkan på vattenståndsfluktuationerna och hydrologin är regleringen av dammar i Svartån, uppströms och nedströms Natura 2000-området. Exempel på andra åtgärder som kan ha negativ påverkan är markavvattning med diken och vallar i och i anslutning till området.

- **Invasiva arter i eller i anslutning till vattnet**
  Exempel på invasiva arter som kan komma att skada vattenbeståndet eller strandmiljöerna genom konkurrens med naturliga arter eller förändring av livsmiljöer är signalkräfta, jättebalsamin, jätteloka och parkslide.

Fuktängar (6410)

Definition av naturtyp

Hävdpräglade fuktängar med blåtåtel eller starr nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0–30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Två undertyper finns:

- 6410 a) Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bland annat ”kalkfuktängen”.
- 6410 b) Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika, med blåtåtel, tåg- och starrarter. Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet.

Beskrivning av naturtypen i området

I Nötmyran förekommer den senare undertypen; fuktängar på surare jordar. Här förekommer bland annat arterna hirsstarr, ängsbräsma och ängsskallra. Även fåglar som enkelbeckasin och kornknarr förkommer på de hävdade ängarna. Fuktängarna slås årligen och är till större delen helt öppna.

Bevarandemål för naturtypen

Fuktängarna ska hållas öppna varje år genom bete eller slåtter, vilket gynnar en flora med inslag av typiska arter. De ska påverkas av naturliga hydrologiska processer som bidrar till deras dynamik och struktur. Marken ska vara fuktig till våt och hydrologin ska inte påverkas negativt av dikning eller reglering. Höga vattennivåer, särskilt nivåer som är högre än de som förekommit tidigare under våren, bör undvikas under maj-juni för att inte spoliera våtmarksfåglarnas häckningar. Fuktängarna ska mestadels vara helt öppna, men det kan finnas enstaka lägre buskar i diken eller vid områdets kanter, där de utgör en brynzon mot

intilliggande skogar och åkermarker.

Bete eller slåtter i strandlinjen ska förekomma för att upprätthålla en öppen vattenyta, en så kallad ”blå bård” mellan vassen och den betade strandängen. Vattenspegeln bidrar till ett mycket rikt djurliv. Detta gynnar bland annat många fåglar som är knutna till naturtypen.

I bilaga 2 finns en fördjupad beskrivning av naturtypens bevarandemål.

Skötselåtgärder för naturtypen

Hävd i form av årligt bete eller slåtter är nödvändigt för att bevara fuktängarnas naturvärden.

Exempel på hot mot naturtypen

Här listas ett urval hot som i det här området bedömts som mest relevanta för naturtypen.

- **Förändring av områdets hydrologi och vattenståndsfluktuation**
  Fuktängarna är beroende av en intakt hydrologi och en regelbunden översvämning från Svartån. En förändring i hydrologin och vattenståndsfluktuationen förändrar livsmiljön för rastande fåglar och kan även leda till ökad igenväxning av strandkanterna. Den verksamhet som har störst negativ påverkan på vattenståndsfluktuationerna och hydrologin är regleringen av Svartåns vattenflöde. Exempel på andra åtgärder med negativ påverkan är dikning och dikesrensning i eller i anslutning till området. Även en förtorkning av närliggande landskap påverkar naturtypens arter negativt, bland annat genom en minskad insektsproduktion.
- **Utebliven eller för svag hävd**
  Nötmyran måste hävdas för att motverka en igenväxning med träd och buskar på Nötmyrans ängar och betesmarker. Igenväxningen konkurrerar ut flera hävdgynnade och för naturtypen karaktäristiska arter såsom hävdgynnade kärlväxter och vadarfåglar.
- **Felaktig tid för slåtter**
  För tidig eller för sen slåtter missgynnar många typiska ängsväxter och fåglar. Om slåttern sker före juli har många blommor inte hunnit gå i frö och de kommer då inte att kunna föröka sig till nästa år. Även de markhäckande vadarfåglarna missgynnas av tidig slåtter då de störs och bona kan förstöras. Om slåttern sker efter augusti har näringen från många växter hunnit gå tillbaka till marken och slåttern får då inte den utmagrande effekt som bidrar till artrikedomen.
- **Felaktig slåttermetod**
  Slåtter med slitande röjsnören eller för med låg slåtterhöjd kan skada växterna i ängen. För hög slåtterhöjd gör att det blir förna av den

kvarvarande grässvålen, vilket gödslar marken och tränger undan många hävdgynnade arter. Att lämna enstaka tuvor med högre vegetation är däremot inte ett hot mot naturtypen, utan snarare gynnsamt för vissa fåglar som placerar sina bon i sådana miljöer.

- **Näringstillskott**
  Den artrika floran är beroende av att marken inte innehåller för mycket näring. Det förhindrar att enstaka, mer näringsälskande växter som till exempel nässlor och älgört konkurrerar ut de för naturtypen typiska arterna. Exempel på verksamheter som ger negativ påverkan är gödsling, tillskottsutfodring till betesdjur, näringsläckage från intilliggande åkrar och avlopp samt kvarliggande hö efter slåttern.
- **Markexploatering och annan markanvändningsförändring**
  Om delar av marken brukas som skog eller åker leder det till att naturtypen minskar i motsvarande grad. Detsamma gäller om den exploateras genom till exempel grävning, dikning eller schaktning. Även en i angränsande områden motsvarande exploatering, eller markförändring, kan leda till negativa kanteffekter för naturtypen, till exempel genom näringsläckage från åkrar eller skugga från en granskog.
- **Invasiva arter**
  Jättegröe infördes på Nötmyran under 1800-talet. På grund av sitt växtsätt konkurrerar den ut de för naturtypen typiska lågvuxna och konkurrenskänsliga örterna och måste därför betraktas som ett hot mot naturtypen. Andra exempel på invasiva arter som genom konkurrens med naturliga arter eller förändring av livsmiljöer kan hota naturtypen är jättebalsamin, jätteloka och parkslide. Mink är exempel på en art som skadar naturtypen genom att den decimerar fågelbeståndet

Trädklädd betesmark (9070)

Definition av naturtyp

Naturtypen förekommer på fastmark och är torr-blöt och näringsfattig-näringsrik. Träd- och buskskiktets krontäckningsgrad är 30–100% och utgörs av inhemska trädslag. Naturtypen inkluderar betade trädklädda hagmarker och betad skog.

Naturtypen ska ha en lång hävdkontinuitet så väl som trädkontinuitet och inslag av gamla träd ska finnas. Bete förekommer normalt i naturtypen.

Området ska hysa en från naturvårdssynpunkt värdefull artstock knuten till betes-påverkan i fältskiktet och/eller till solbelysta hagmarksträd. Värden knutna till beteshävd finns kvar.

Artsammansättningen varierar beroende på geografisk belägenhet och markens produktionsförmåga. I hagmarkerna dominerar lövträd, ofta ek och björk men även lind, ask och i vissa fall tall förekommer. I den betade skogen dominerar oftast barrträd och björk, i södra Sverige även ek/bok.

Trädklädda betesmarker med grova solbelysta lövträd är särskilt värdefulla efter-som träden i regel är artrika för fler organismgrupper. I de fall betad skog finns på kalkmark har den ofta en rik marksvampflora som är hävdgynnad. Antalet rödlistade arter som är knutna till naturtypen är högt. Finns det gott om död ved kan även ett stort antal rödlistade arter knutna till sådana substrat finnas i naturtypen.

Områden med något lägre krontäckningsgrad än 30% och med mycket höga naturvärden knutna till naturtypen och dess grova lövträd kan klassas som trädklädd betesmark.

Beskrivning av naturtypen i området

I Nötmyrans sydvästra del finns ett mindre område med trädklädd betesmark.

Bevarandemål för naturtypen

Naturtypen ska domineras av ek och lind, med inslag av övriga ädellövträd samt blommande träd och buskar, framför allt i ljusöppna bryn. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och innehålla föryngring i den mån det finns plats. Slutenheten ska variera så att glest trädklädda områden, öppna ängsytor och områden med ett mer slutet trädskikt förekommer om vartannat. De centrala delarna av området ska vara mer slutna och ha en tydlig karaktär av lövlund. Förekomsten av träd och buskar som bedöms som igenväxning ska vara liten och det ska inte finnas gran i området. Gamla och grova träd ska förekomma i stor mängd och många av dessa ska vara solbelysta och fristående från uppväxande träd. Död ved i olika former och nedbrytningsfaser ska finnas. Till träden, både levande och döda, är en stor artrikedom av både lavar, mossor, svampar, insekter och fåglar knuten, med ett stort inslag av typiska arter.

Området ska präglas av det årliga betet och marken ska vara väl avbetad vid vegetationsperiodens slut. Fältskiktet ska vara varierat och i öppnare lägen domineras av hävdgynnade arter, med inslag av typiska arter, och i mer slutna områden av lundväxter. Näringspåverkan (utöver den naturliga) ska vara obetydlig och utbredningen av näringsgynnade ohävdsarter, till exempel nässlor, ska vara liten i området.

Skötselåtgärder för naturtypen

Hävd i form av årligt bete är nödvändigt för att bevara den trädklädda betesmarkens naturvärden.

Exempel på hot mot naturtypen

Naturtypen hotas framför allt av utebliven eller för svag hävd vilket kan leda till en igenväxning med träd och buskar. En igenväxning hotar både träden och dess artrikedom samt förutsättningarna att marken kan betas. Även markexploatering och förändrad markanvändning leder till att naturtypen minskar i motsvarande grad.

Arternas ekologiska krav och bevarandemål

Sångsvan (*Cygnus cygnus*)

Artens ekologiska krav

Sångsvanen häckar i grunda, vegetationsrika vatten. Den kräver god tillgång på undervattensväxter under häckningssäsongen, liksom lämplig och god tillgång på grön växlighet under vintersäsongen. Arten kräver relativt ostörda områden under sin flyttning och övervintring.

Artens förekomst i området

Nötmyran utgör en viktig rastlokal för sångsvanen under höst och vår.

Artens bevarandemål

Målet är att arten även i framtiden nyttjar Nötmyran som rastlokal regelbundet, men förekomsten av arten kan variera mellan åren. Dess livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Sångsvanens livsmiljö i Nötmyran har samma bevarandemål som naturtyperna *Mindre vattendrag* (3260) och *Fuktängar* (6410).

Kornknarr (*Crex crex*)

Artens ekologiska krav

Artens viktigaste biotoper utgörs av fuktiga och våta, trädfria ängsmarker där växtligheten domineras av gräs- och starrarter, ofta tillsammans med andra fuktmarksarter som svärdslilja och kaveldun. Arten förekommer även på odlad mark som klöverfält, betesvallar och sädesfält, förutsatt att marken inte är alltför väldränerad och att jordbruket är något så när småskaligt med rikliga utbud av impediment och kantzoner (öppna diken, örtrika kanter mot stengärdesgårdar eller åkerholmar samt fleråriga trädor och annan ej odlad mark i anslutning till sjöar, vattendrag eller små kärr). Enstaka spridda buskar, häckar eller små vassruggar nyttjas av de revirhävdande hanarna. Äggen läggs ganska sent på sommaren och ungkullar påträffas regelbundet i slutet av juli-augusti. Födan utgörs framför allt av insekter och smådjur men även ogräsfrön och växtdelar.

Artens förekomst i området

Kornknarren har flera revir i Svartådalsområdet och Nötmyran utgör en av de lämpliga biotoperna för kornknarr.

Artens bevarandemål

Målet är att området även i framtiden utgör en del av artens födosöks- och häckningsområde i Svartådalen och att arten påträffas här regelbundet, men förekomsten kan variera naturligt mellan åren. Dess livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Kornknarrens livsmiljö i Nötmyran har samma bevarandemål som naturtypen *Fuktängar* (6410).

Trana (*Grus grus*)

Artens ekologiska krav

Tranan häckar på sanka sjö- eller havsstränder, på våta myrmarker, på vattensjuka hyggen omgärdade av sumpskog, vid större slättsjöar, i öppna kärr, i sänkta sjöar och andra större eller mindre våtmarker. Ett gemensamt krav, oavsett val av habitat, är att tranorna har möjlighet att bygga boet oåtkomligt för marklevande rovdjur, dvs. alltid omgärdat av vatten. Under häckningstid lever tranorna av rötter, skott och andra vegetabilier samt insekter, blötdjur, grodor, småfisk med mera.

Artens förekomst i området

Nötmyran utgör en viktig rastplats för tranan.

Artens bevarandemål

Målet är att arten även i framtiden nyttjar Nötmyran som rastlokal regelbundet, men förekomsten av arten kan variera mellan åren. Dess livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Tranans livsmiljö i Nötmyran har samma bevarandemål som naturtypen *Fuktängar* (6410).

Brushane (*Philomachus pugnax*) och Grönbena (*Tringa glareola*)

Arternas ekologiska krav

Arterna kräver rastplatser med en mosaik av gräsmarker (gärna hävdade), öppna dy- och jordytor och grunda vattensamlingar. Särskilt blå bård är viktigt. Båda arterna har en nordlig respektive sydlig population i Sverige. Den nordliga häckar på fuktiga norrländska myrar medan den södra populationen häckar i anslutning till hävdade strandängar med närhet till dy och vattenytor dvs. blå bård. Båda arternas sydliga populationer visar en neråtgående trend och för att arterna ska vända trenden behövs det återställas våtmarker med hävdade strandängar.

Arternas förekomst i området

För båda dessa arter utgör Nötmyran en rastlokal. Fördjupade undersökningar krävs för att bedöma deras bevarandetillstånd.

Arternas bevarandemål

Målet är att arterna även i framtiden nyttjar Nötmyran som rastlokal regelbundet och att de börjar häcka i området. Förekomsten av arterna kan dock variera mellan åren. Deras livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Brushanens och grönbenans livsmiljö i Nötmyran har samma bevarandemål som naturtyperna *Mindre vattendrag* (3260) och *Fuktängar* (6410).

Dubbelbeckasin (*Gallinago media*)

Artens ekologiska krav

Dubbelbeckasinen behöver tillgång på lämpliga häckningsområden i form av blöta översilningsmyrar i fjällens lågalpina zon eller, åtminstone i Härjedalen, videbevuxna myrar i den övre delen av skogslandet. Lekplatserna utmärks genomgående av en rik förekomst av lågvuxna viden och dvärgbjörk. Områden med högre vegetation undviks däremot. Boplatserna är normalt belägna på lite torrare mark i nära anslutning till lekplatser och födosöksområden. Arten behöver tillgång på föda i form av en rik markfauna, främst daggmask, men även insekter, insektslarver och snäckor. Mycket tyder på att dubbelbeckasinen är beroende av högproduktiva marker på kalkrika jordar. Tillgången på strukturellt till synes lämplig häckningsmiljö är god i fjällkedjan och den mycket lokala förekomsten av dubbelbeckasin förklaras därför troligen till stor del av en bättre förekomst och högre täthet av daggmask i kalkjordar jämfört med kalkfattiga marker.

Artens förekomst i området

Nötmyran utgör en rastplats för dubbelbeckasinen.

Artens bevarandemål

Målet är att dubbelbeckasinen även i framtiden nyttjar Nötmyran som rastlokal regelbundet, men förekomsten av arten kan variera mellan åren. Dess livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Dubbelbeckasinens livsmiljö i Nötmyran har samma bevarandemål som naturtypen *Fuktängar* (6410).

Storspov (*Numenius arquata)*

Artens ekologiska krav

Storspovens utmärkande långa, böjda näbb och säregna läte gör den till en karaktärsart i jordbrukslandskapet. Födan består av insekter, spindlar och daggmaskar. Ungarna är borymmare och lämnar boet bara någon

dag gamla och kan då hitta föda själva. Honan lämnar ungarna efter 1–2 veckor och flyttar då söderut. Hanen stannar kvar och flyttar söderut tillsammans med ungarna.

Storspoven har idag sina främsta förekomster i slättbygder med stor andel vallar och på måttligt betade strandängar. Reviren är stora, 40–100 ha. Boet läggs ofta i vallar eller trädor nära vatten (stora diken, åar, sjöar, hav) och långt från skogskanter och dungar.

Artens förekomst i området

Nötmyran utgör en del av artens födosöks- och häckningsområde.

Artens bevarandemål

Målet är att området även i framtiden utgör en del av artens födosöks- och häckningsområde i Svartådalen och att arten påträffas här regelbundet, men förekomsten kan variera naturligt mellan åren. Dess livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Storspovens livsmiljö i Nötmyran har samma bevarandemål som naturtypen *Fuktängar* (6410).

Exempel på hot mot fåglarna

En komplett lista över samtliga aktuella och potentiella hot mot arterna är inte möjlig att upprätta. De hot mot naturtyperna som presenterats tidigare i bevarandeplanen, kan i de flesta fall även betraktas som hot mot arterna. Här nedan listas ytterligare, mer artspecifika exempel på vad som ingår i hotbilden.

- **Röjning av insektsrika biotoper**
  Röjning av blommande träd och buskar samt välutvecklade bryn i kanterna av området och i markerna runt omkring området, medför ett sämre utbud av många insektsgrupper som är en livsnödvändig föda för många arter.
- **En alltför intensiv fågeljakt**
  Fågeljakt skulle kunna utgöra ett stressmoment och kan medföra försämrad rastmöjligheter för fågelarterna. Det är därför viktigt att om jakt bedrivs så ska den bedrivas i en form som inte äventyrar arternas möjlighet att utnyttja Nötmyran som häck- och rastplats.
- **Tidig och mekaniserad slåtter**
  Slåtter av bland annat fodervallar utgör ett stort hot mot flera fåglars möjlighet att häcka i området, särskilt gäller det för kornknarren eftersom dess ungar inte kan springa undan för slåtteraggregat förrän i slutet på juli-augusti. Detta har blivit ett växande problem i samband med ett utökat ensilageuttag som medfört ytterligare tidigarelagd slåtter. Vad gäller slåtterängarna i Nötmyran är det ett hot mot kornknarren om slåttern sker före 1 augusti på de ängar där de häckar.

- **Onaturliga vattenståndsvariationer genom reglering**
  En naturlig och oreglerad vattenföring präglas av högt vattenstånd under vår och höst, medan vattennivåerna är låga och stabila under sommar och vinter. Stora och regelbundna vattenståndsfluktuationer är positiva för fågelfaunan då de innebär en naturlig bekämpning av igenväxningsvegetation på strandängarna, och de på våren och hösten översvämmade markerna utgör lämpliga rastplatser för vatten- och våtmarksfåglar under flyttningsperioderna.

Bedömt bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara gynnsamt för naturtyperna *Fuktängar (6410)* och *Trädklädd betesmark (9070)*. Idag hävdas över 300 ha fuktängar i området genom årlig slåtter eller bete, men slåttern står för den största delen av hävden. Delar av området har tidigare varit igenvuxna med ung björksumpskog på grund av bristande hävd, dessa delar är nu restaurerade och utvecklas till fuktängar igen. För naturtypen *Mindre vattendrag (3260)* bedöms bevarandestatusen som ogynnsam bland annat på grund av övergödning.

Fåglarna i området bedöms generellt ha god bevarandestatus. Det hänger ihop med att fuktängarna har god status. Några arter nyttjar fuktängarna för häckning medan andra främst nyttjar området som rastlokal och jaktmark. Det nuvarande jakttrycket på fågel bedöms inte vara så pass kraftigt att jakten utgör något problem.

Bevarandeåtgärder

Tillståndsplikten enligt Natura 2000 är i sig ett skydd för Nötmyran.

Nötmyran är ett samrådsområde, vilket innebär att arbetsföretag såsom att dika, dikesrensa, dämma eller invalla, kalka, och dylikt alltid måste föregås av anmälan för samråd innan företaget utförs.

Länsstyrelsen avser för närvarande inte att bilda naturreservat av Nötmyran. Inrättande av naturreservat får övervägas om syftet och bevarande målen i denna plan inte kan uppnås.

Det är viktigt att säkerställa en god hävd på områdets fuktängar. Nästan hela området omfattas av EU:s miljöersättningar för betesmarker och slåtterängar, vilket för närvarande bedöms vara en tillräcklig bevarandeåtgärd. Inom ramen för miljöersättningen föreskrivs bland annat att marken ska hållas fri från träd och buskar som kan leda till igenväxning, vara väl avbetad eller skördad vid säsongens slut samt reglera tidpunkten för slåtter och bete. Även tillskottsutfodring och sambetning med gödslade marker ingår i åtagandeplanen för miljöersättningen. Om miljöersättningen ändras eller övergår till någon

annan form som motsvarar dagens stöd, bör nya avtal tecknas. Om miljöersättningen skulle upphöra, bör ett skötselavtal mellan brukare och naturvårdsförvaltare upprättas för att säkerställa att bevarandeplanens mål uppnås.

EU:s vattendirektiv utgör grunden för Sveriges arbete med vattenförvaltning. Målet med arbetet är att sjöar, vattendrag och grundvatten ska uppnå god ekologisk och kemisk status. Arbetet pågår i sexårscykler där länsstyrelserna regelbundet klassar tillståndet i sjöar, vattendrag och grundvatten. Detta för att avgöra vilka vatten som har tillräckligt bra kvalitet och vilka som inte har det. Arbetet sammanfattas i en förvaltningsplan. De vatten som inte når upp till de ställda miljökvalitetskraven om god ekologisk och kemisk status tas upp i ett åtgärdsprogram. I åtgärdsprogrammet beskrivs de åtgärder som behöver genomföras för att dessa vatten ska kunna uppnå god ekologisk och kemisk status. Bland annat är det nödvändigt att minska utsläpp av näringsämnen från jordbruksmark och från enskilda avloppsanläggningar.

De mest kostnadseffektiva åtgärder som föreslås i Svartåns avrinningsområde är åtgärder kopplade till jordbruksmarken. Det är till exempel anläggande av våtmarker som fångar näringsämnen, fosfordammar, anpassade skyddszoner, anpassad spridning av stallgödsel och strukturkalkning.

Ur ett naturvårdsperspektiv är det angeläget med en så stor årlig vattenståndsvariation som möjligt. Detta genom att man då bekämpar utbredningen av vass och annan vegetation och på så sätt motverkar strandängarnas igenväxning och genom att översvämningsmarkerna utgör mycket viktiga rastplatser för många fåglar under flyttningssäsongerna. Det är därför önskvärt att man genom regleringen förlänger översvämningssäsongen så långt som möjligt inom gällande villkor men samtidigt måste avvägningar göras gentemot omliggande markanvändningsbehov. till exempel möjligheterna att släppa djur på bete och att nyttja åkermark med mera. Det är också viktigt med en god dialog mellan markägare, myndigheter och dammägare i Svartån för att vid behov, och om möjligt, naturvårdsanpassa regleringen av Svartån.

Vid misstanke om häckning av kornknarr i anslutning till Natura 2000-området, dvs de år när man noterat spelande hanar, är det önskvärt att minska de negativa effekterna vid ensilageskörd eller slåtter. Då är det att föredra att klippa inifrån centrum och utåt. Detta medför att ungarna har möjlighet att springa undan genom oklippt vegetation. Vidare bör det avsättas refuger av högre vegetation i anslutning till de klippta fälten för att kornknarren skall få skydd under resten av häckningssäsongen.

Skulle jakttrycket på fågel intensifieras kan detta utgöra en störning och

stressmoment på fågelfaunan. Detta kan medföra försämrade födosöksmöjligheter och att arterna lämnar lokalen. Vid en alltför omfattande jakt som orsakar en kraftig störning på fågelfaunan måste åtgärder som reglerar jakten vidtas.

För att stärka beståndsutvecklingen hos vattenlevande djur inom området behöver vandringshindren upp- och nedströms Natura 2000-området göras passerbara. Eftersom arter i vattenmiljöerna och fuktängarna är beroende av naturliga vattenståndsfluktuationer måste en regelbunden översvämning av Svartån säkerställas.

Uppföljning

De mål som har angetts i bevarandeplanen ska följas upp. Bevarandemålen kommer att följas upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Uppföljningen kommer framför allt att ske i skötselkrävande objekt. Naturtyper som inte är skötselkrävande kommer att följas upp där Länsstyrelsen anser det särskilt motiverat, samt i ett mindre antal objekt som ingår i den nationella uppföljningen av Natura 2000.

Referenser

Europaparlamentet (2000). *Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område* (Vattendirektivet).

Jordbruksverket. *Databasen TUVA, resultatet av Ängs- och betesmarksinventeringen.* http://www.jordbruksverket.se/tuva

Länsstyrelsen i Västmanlands län 1993. *Våtmarker i Västmanlands län.*

Länsstyrelserna, Vattenmyndigheterna och Havs och vattenmyndighetens databas för vatteninformation, VISS, https://viss.lansstyrelsen.se/

Naturvårdsverket. Kartverktyget Skyddad natur, http://skyddadnatur.naturvardsverket.se.

Naturvårdsverket. Vägledning om Natura 2000, http://www.naturvardsverket.se.

SLU ArtDatabanken. Artfakta, http://artfakta.artdatabanken.se.

SLU ArtDatabanken. Artportalen, http://www.artportalen.se

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram, http://www.vattenmyndigheterna.se

Bilagor

Bilaga 1. Naturtypskarta

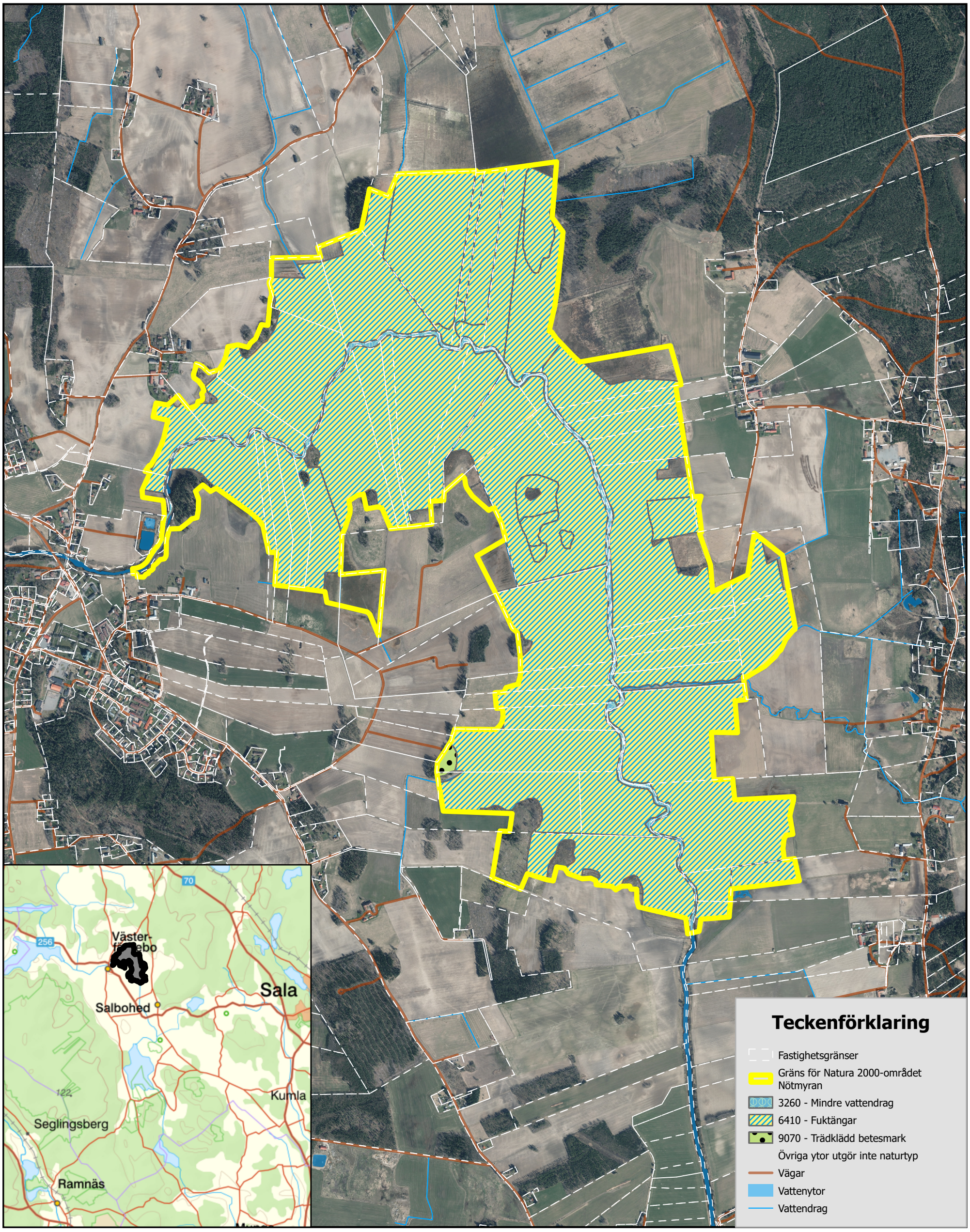
Bilaga 2. Fördjupad beskrivning av bevarandemål som berörs av vattenkraft i Natura 2000-området Nötmyran

Bilaga 3. Karta med naturtyper som är påtagligt påverkade av vattenståndsvariationer

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Nötmyran
SE0250098

Bilaga 1
Karta tillhörande Länsstyrelsens bevarandeplan. Ärendebeteckning 511-6907-2024, 2025-06-18

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen i Västmanlands län

0 200 400 600 800 1000 meter

Skala (A3): 1:15 000

Fördjupad beskrivning av bevarandemål som berör Natura 2000-området Nötmyran

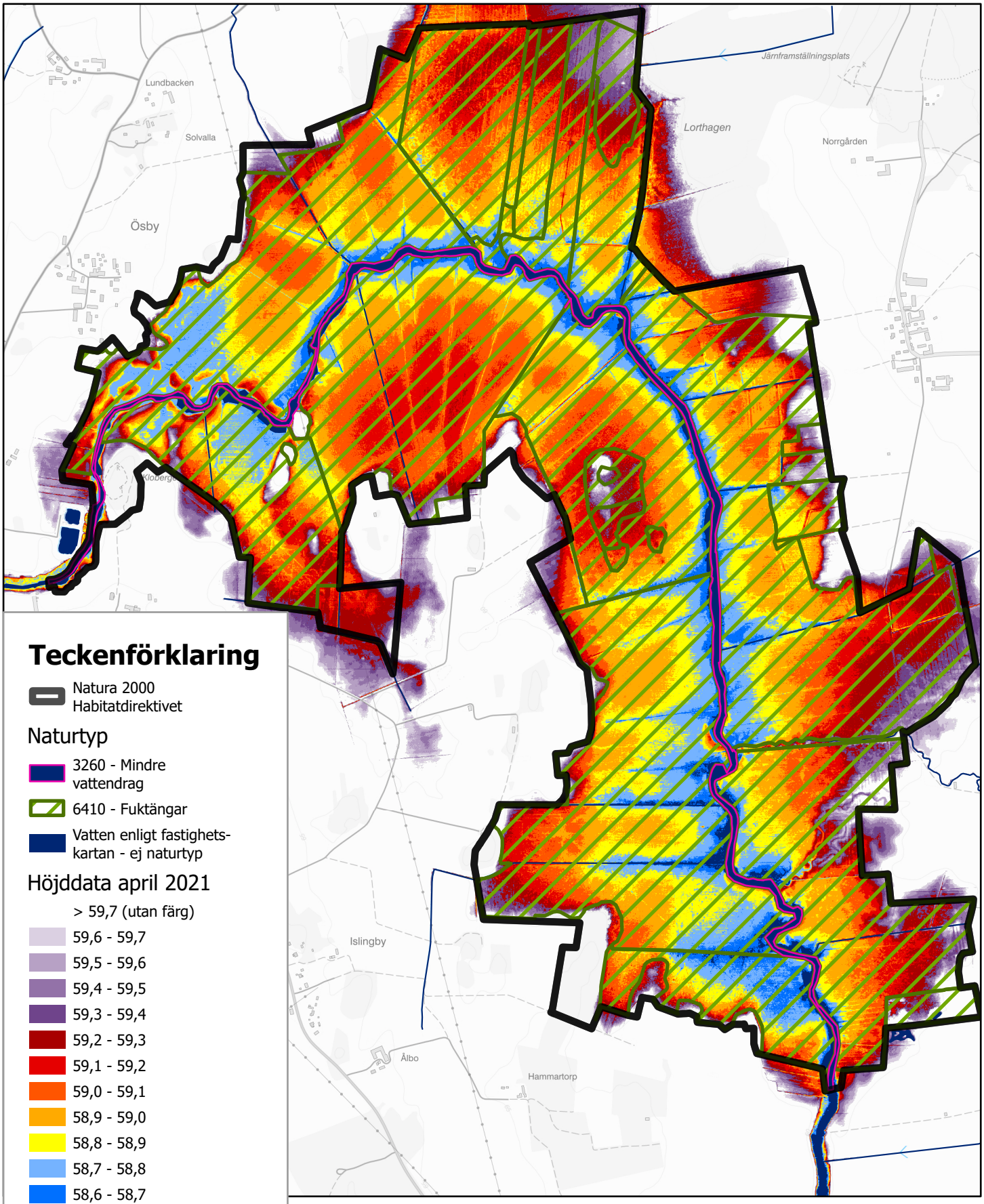
Tabellen nedan innehåller en fördjupad beskrivning av bevarandemål för utpekade naturtyper som bedöms ha en koppling till vattenkraft inom Natura 2000-området Nötmyran. Den fördjupade beskrivningen har utgått från termer som relaterar till vattenförvaltningen.

Naturtyp	Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
3260 – Mindre vattendrag	Vattendraget har en opåverkad flödesdynamik med vattenfluktuationer som översvämmar omgivande strand-ängar regelbundet. Naturliga processer med erosion och sedimentation upprätthålls.	Vattendraget ska ha en naturlig årsdynamik med låga flöden under torrperioder och höga flöden under perioder med mycket nederbörd eller snösmältning. Kritiska lågflöden som riskerar påverka artsammansättningen negativt ska inte förekomma som följd av vattenreglering. Enligt länsstyrelsens bedömning motsvarar det som lägst god status för kvalitetsfaktorn ***Hydrologisk regim*** samt parametrarna *Volymsavvikelse i vattendrag* och *Avvikelse i flödets förändringstakt* (HVMFS 2019:25).
	Vattendragets strukturer och bottnar är i stort sett naturliga med avseende på rätning och rensning samt innehåll av naturliga strukturer.	Huvuddelen av vattendragets form, kanter och bottensubstrat (mer än 85%) ska vara opåverkat av rensning och anlagda strukturer som diken och vallar. Bottensubstratet ska till stor del bestå av mjuka bottnar av lera som är överlagrade med fint och grovt organiskt material. Enligt länsstyrelsens bedömning motsvarar det som lägst god status för kvalitetsfaktorn ***Morfologiskt tillstånd*** samt parametrarna *Vattendragsfårans bottensubstrat och Vattendragsfårans form och kanter* (HVMFS 2019:25).
	Inga artificiella vandringshinder ska förekomma upp- eller nedströms Natura 2000-området Nötmyran.	Det ska finnas effektiva passager för djur och växter till anslutande vattensystem, samt en naturliknande konnektivitet i vattendragets svämplan. Enligt länsstyrelsens bedömning motsvarar det som lägst god status för kvalitetsfaktorn ***Konnektivitet*** samt parametrarna *Konnektivitet i upp- och nedströms riktning* och *Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan* (HVMFS 2019:25).
	Tillförsel av näringsämnen ska inte bidra till ökad övergödning	Igenväxning av vattendragets svämplan ska inte förekomma på grund av övergödning. Enligt länsstyrelsens bedömning motsvarar det som lägst god status för kvalitetsfaktorerna ***Näringsämnen*** och ***Påväxtalger*** (HVMFS 2019:25).

	(eutrofiering) i vattendraget.	
	Det ska finnas en naturlig artsammansättning i vattendraget, utan påverkan av främmande arter.	Främmande arter som utgör ett hot mot inhemska arter får inte förekomma i vattendraget.
6410 - Fuktängar	Naturliknande hydrologiska processer i vattendraget bidrar till fuktängarnas dynamik och struktur. Marken är fuktig till våt och hydrologin är inte negativt påverkad av reglering eller dikesrensning.	Fuktängarna ska återkommande översvämmas och torka ut, vilket skapar störning som gynnar biologisk mångfald. I bilaga 2 finns en karta över Nötmyran som visar respektive naturtyp och markernas höjd över havet utifrån laserscanning. Kartan ger en bild av vilka vattennivåer som behövs för att fuktängarna ska översvämmas under tidig vår (mars-april). Höga vattennivåer, särskilt nivåer som är högre än de som förekommit tidigare under våren, bör emellertid inte förekomma under perioden maj-juni eftersom det kan medföra att våtmarkfåglarnas häckningar spolieras. Vilket flöde det motsvarar beror bland annat på vattenreglering och rensning av diken i och/eller i anslutning till vattendraget.
	Fuktängarna är till större delen helt öppna.	Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0–30 %. Enstaka lägre buskar kan förekomma i diken och i kanterna av området som brynmiljöer mot intilliggande skogar och åkermarker. Hävdgynnade arter skall finnas.
	Fuktängarna hävdas årligen genom bete eller slåtter.	Fuktängarna är präglade av bete eller slåtter och hyser en hävdgynnad flora med inslag av typiska arter. Bete eller slåtter i strandlinjen förekommer för att upprätthålla en öppen vattenyta, en så kallad ”blå bård” som b la gynnar många av de fågelarter som är knutna till naturtypen.

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Bilaga 3. Naturtyper som är påtagligt påverkade av vattenståndsvariationer i Svartån - Nötmyran

Teckenförklaring

Natura 2000 Habitatdirektivet

Naturtyp

- 3260 - Mindre vattendrag
- 6410 - Fuktängar
- Vatten enligt fastighets-kartan - ej naturtyp

Höjddata april 2021

- > 59,7 (utan färg)
- 59,6 - 59,7
- 59,5 - 59,6
- 59,4 - 59,5
- 59,3 - 59,4
- 59,2 - 59,3
- 59,1 - 59,2
- 59,0 - 59,1
- 58,9 - 59,0
- 58,8 - 58,9
- 58,7 - 58,8
- 58,6 - 58,7
- < 58,6

Kartan visar markytor som översvämmas vid olika vattenstånd i Svartån. Den mörkaste blå färgen visar vattenytor vid normalvattenstånd.

© Länsstyrelsen i Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
Höjddata: LM Höjddata, 1-meters GRID

0 250 500 1 000 meter

Skala (A4): 1:15 000

Länsstyrelsen
Västmanlands län

www.lansstyrelsen.se/vastmanland